

[Carl P. Jensen.]

erstatningslejligheder på sådanne vilkår, at huslejen kan betales af de mennesker, der for tiden bor på dette sted.

Når jeg har fremdraget dette i denne forbindelse, er det, fordi jeg kunne ønske, at man i almindelighed fandt frem til en rimelig og en fornuftig begrænsning, at man ikke går over gevind med hensyn til fredningsbestemmelserne og ikke glemmer, at livet skal leves. Man må uden at angribe kulturelle værdier erkende, at gamle og udslidte bygninger hverken kan eller bør stå evigt, og man skal i hvert fald ikke se hen til, at der nu skaffes penge til at klare den del af driften, der ikke kan klares af normale lejeindtægter; i hvert tilfælde melder jeg mig som modstander, hvis man vil søge at udlægge de nye regler på denne måde — det være allerede sagt nu.

Jeg skal ikke fremdrage andre problemer. Der er en del, som vi kan se på i det kommende udvalg. Jeg tilsiger mit partis støtte til fremme af denne i øvrigt meget nyttige og påkrævede lovgivning, der indeholder så store værdier, at selv en kritisk bemærkning ikke kan skæmme dette hovedsynspunkt.

Lorentzen: Jeg er næsten bange for, at den højtærede boligminister vil have mere grund til at takke mig, når jeg er færdig med at tale, end den foregående taler, som var ordfører for ministerens eget parti. Men det kan formentlig alligevel måske glæde den højtærede boligminister, at vi ser med megen forståelse på de fremsatte lovforslag.

Hvis vi går en lille smule tilbage i historien, vil det ses, at man før 1939 her i landet kun havde nogle spredte bestemmelser om boligtilsyn, og at der for Københavns kommunes vedkommende i 1934 gennemførtes en ændring — det var vist i bygningsloven — der gjorde det muligt for kommunen at ekspropriere og sanere usunde bydele; dog blev denne ændring stort set kun anvendt ved gadereguleringer og lignende. En særlig lovgivning om boligtilsyn og boligsanering fik man først i 1939 med den lov, som den daværende indenrigsminister, den nuværende højtærede økonomiminister, fik gennemført. Det, der skete ved loven af 1939, kan kort og godt sammenfattes i 3

punkter: for det første blev der indført et almindeligt boligtilsyn, for det andet blev der givet adgang til sanering af usunde og brandfarlige boliger, og for det tredje kom der et forbud mod overbefolkning af lejligheder. Loven af 1939 åbnede desuden adgang til at påbyde forbedringer af eksisterende lejligheder, til at nedlægge forbud mod fortsat udnyttelse af bestående lejligheder, ligesom der som nævnt blev givet hjemmel til nedbringelse af beboerantallet i de overbefolkede lejligheder. Imidlertid bevirkede de ydre forhold, den anden verdenskrig, at loven af 1939 i virkeligheden ikke kom til at fungere på den måde, som det var tanken med loven. Vi fik efterhånden boligmangel og havde ikke råd til at kassere de lejligheder, der kunne formodes at falde ind under loven af 1939, idet man ræsonnerede — vel i og for sig meget sundt og fornuftigt — at det var dog bedre at have en bolig, selv om den var usund, end slet ingen bolig at have. Det kunne ikke formodes, at man ville handle anderledes.

Dernæst viste det sig ret hurtigt, at den økonomiske byrde, der var pålagt kommunerne, var lovlig stor til, at de helt kunne løse den. Så begyndte man i København — det var vel med hjemmel i lovene af 1939 og 1941 — at sanere Adelgade-Borgergade kvarteret; jeg går ud fra, at vi i det udvalg, som jeg venter bliver nedsat, får lejlighed til at se på den økonomiske side af den sanering, som dér fandt sted.

Ved sammenligning mellem loven af 1939 og de fremsatte lovforslag kan vi godt se, at der i det ydre er den forskel, at før havde man kun én lov omfattende både boligtilsyn og sanering, nu får man to love, som reelt omhandler de samme forhold. Paragrafantallet i de fremsatte to lovforslag er vel stort set dobbelt så stort, som det er i 1939-loven.

Begge lovforslagene bygger jo på en kommissionsbetænkning, som den ærede ordfører for socialdemokratiet har gjort rede for. Denne kommission, der blev nedsat i 1949 og afgav betænkning i 1957, var meget alsidigt sammensat og var en meget stor kommission. Jeg skal ikke præle med, at jeg har læst alt, hvad kommissionen har skrevet i sin betænkning, for det har der ikke været så forfærdelig mange dage